

Kalas Vivien

Vonzóbbá tennék a felsőoktatási életpályát az Európai Unióban

Az oktatásért felelős miniszterek hétfői ülésének középpontjában a felsőoktatás helyzete állt. Az elfogadott javaslatokkal az európai versenyképességet erősítenék. November 25-én találkoztak egymással az oktatásért felelős miniszterek Brüsszelben, az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács soron következő ülésének keretében. A politikusok három nagyobb témakörrel tárgyaltak: a felsőoktatási életpályák vonzóbbá és fenntarthatóbbá tételének feltételeiről, az európai versenyképesség és a szükséges készségek megerősítésének lehetőségeiről a felsőoktatáson keresztül, akár a digitális kompetenciák fejlesztése révén, akár közös, európai diplomák létrehozásával.¹ Ezen túlmenően eszmecserét folytattak az oktatási és képzési stratégiai partnerségekről. Az erről szóló következtetésükben a miniszterek kiemelték ezen partnerségek szerepét a versenyképesség növelésében, és felkérték az Európai Bizottságot, hogy javaslatcsomaggal nyújtson segítséget a megvalósításban a nemzeteknek. A Tanács-ülés eredményeképpen a tagállamok elfogadtak egy, a felsőoktatási életpályákról szóló ajánlást is.² A tanácsi ajánlások olyan jogi következménnyel nem járó dokumentumok, amelyek az intézmény politikai álláspontját és esetleges jövőbeni intézkedésekre vonatkozó javaslatait tartalmazzák.

A hétfői dokumentumban foglaltak célja, hogy – a Szerződésekben meghatározott hatásköröket tiszteletben tartva – ösztönözzék a tagországokat az inkluzív és előítélet-mentes munkakörnyezet megteremtésére a felsőoktatásban, ideértve például a származási, nemi, vallási alapon történő diszkrimináció tilalmát. Ennek folyamán vonzóbbá válna a felsőoktatásban való elhelyezkedés is. A tagállamok ezen túlmenően ugyancsak prioritásként nevezték meg a nemzetek közötti kooperáció szorosabbra fűzését ezen a területen, amely egyszerre járulna hozzá az Európai Unió versenyképességének növeléséhez, továbbá az európai identitás megszilárdításához. A Tanács négy fő pontban fogalmazta meg ajánlásait az uniós országok számára. Elsőként a tudományos életpályák sokszínűségére hívta fel

¹ Education, Youth, Culture and Sport Council (Education and Youth), 25 November 2024. Main Results 2024.

² Council of the European Union 2024.

a figyelmet, amelyhez tartozóan szorgalmazta ezek elismerését és támogatását, valamint kiemelte a folyamatos szakmai továbbképzés biztosításának fontosságát, amelyekkel a felsőoktatási intézmények dolgozói számára nyújthatnának segítséget a változó elvárásokhoz való alkalmazkodásban, új készségek elsajátításában, új pedagógiai módszerek alkalmazásában. A második pontban a befogadó, versenyképes és vonzó munkafeltételek biztosításához szükséges intézkedéseket járták körül. Ezek közé tartozik a nemek közötti egyenlőség megteremtése például a karrierlehetőségeket, a bérezéseket vagy éppen a munkaszerződés típusait illetően, a munka és a magánélet összhangjának elősegítése, illetve a szükséges szociális védelem garantálása. Hasonló módon kiemelték a politikusok a felsőoktatás terén a nemzetek közötti együttműködés ösztönzését, előmozdítását. Ehhez kapcsolódóan fontosnak tartják a felsőoktatásban dolgozók oktatási, képzési programokban való részvételének elismerését, például többletszabadságok által, a mobilitási programok népszerűsítését, továbbá a transznacionális oktatási tevékenységek fejlesztése érdekében végzett munka beemelését a szakmai értékelés szempontjai közé. Végezetül, a miniszterek hangsúlyozták, hogy a mindezekre irányuló reformokkal kapcsolatos szakpolitikai döntéseket megelőzően fokozottan kell támaszkodni a felsőoktatás valós helyzetére.

A Tanács ezen ajánlása az Európai Bizottság által idén márciusban bemutatott, három kezdeményezésből álló felsőoktatási intézkedéscsomag egyik elemének jóváhagyását jelenti.³ A Bizottság javaslatcsomagja emellett magában foglalja a közös európai diploma tervét, továbbá a minőségbiztosítási folyamat megújítását és a képesítések automatikus elismerésében való előrelépést.

2024. november 27.

Felhasznált irodalom

Council of the European Union (2024): *Council Recommendation on Attractive and Sustainable Careers in Higher Education*. 15477/24. Online: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15477-2024-INIT/en/pdf>

Education, Youth, Culture and Sport Council (Education and Youth), 25 November 2024. Main Results (2024). *Consilium*. Online: www.consilium.europa.eu/en/meetings/eycs/2024/11/25/

European Commission Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture (2024): *Blueprint for a European Degree – Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions*. *Publications Office of the European Union*. Online: <https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/4559af49-43e2-11ef-865a-01aa75ed71a1>

³ European Commission Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture 2024.